

©Satu Mattila ja Jenny West
Terveysalan ammattilaisten pätevyisysojpolku -projekti (TEAP)
Bioanalyytikoiden pätevyisysojpolku
Metropolia Ammattikorkeakoulu

Suomea bioanalyytikoille: Asiantuntijan neuvonta -harjoitus

Harjoitus 1. Bioanalytikkona toimit klinisen laboratorion asiantuntijana. Muut terveydenhuollon toimijat voivat tarvita apuasi esimerkiksi näytteidenotossa, näytteiden käsittelyssä tai vaikka näytteiden lähetyksessä. Pohdi ja muodosta vastaukset alla oleviin tilanteisiin.

- Sairaalan osastolta sojitetaan ja kysytään voiko näytteen ottaa, vaikka potilas on syönyt aamupalan. Miten kerrot, että potilas ei olisi saanut syödä ja juoda? Käytä hyväksesi MA-infinitiiviä.
- Soitat osastolle ja kerrot, että heidän ei tarvitse ottaa näytettä, vaan bioanalytikko lähti jo ottamaan näytettä. Käytä hyväksesi MA-infinitiiviä inessiivi sijamuodossa.
- Osastolta kerrotaan, että potilas ei ole halukas tulemaan laboratorioon näytteenottoon. Miten se voidaan kertoa laboratorioon? Käytä hyväksesi MA-infinitiiviä elatiivi sijamuodossa.
- Potilaan lähete laboratorioon oli epäselvä. Soitat lähettävään yksikköön ja kysyt tarkennuksia. Lääkäri neuvoo tarkennuksista läheteeseen. Käytä hyväksesi MA-infinitiiviä illatiivi sijamuodossa.
- Neuvot osastoa näytteenotosta. Lopuksi muistutat vielä, että he voivat aina kysyä tarkempia ohjeita myös puhelimitse. Käytä hyväksesi MA-infinitiiviä adessiivi sijamuodossa.
- Potilaan läheteestä puuttuu potilaan pituus. Soitat osastolle ja kerrot, että se tarvitaan tutkimukseen. Käytä hyväksesi MA-infinitiiviä abessiivi sijamuodossa.
- Neuvot osastoa, että kaikki näytteet lähetetään kylmässä. Miten käytät VA-muotoa?
- Merkitset lomakkeeseen kohdan, joka tulee tarkistaa. Miten kerrot sen osastolle? Käytä VA-muotoa.
- Osasto kertoo sinulle, että he ovat jo infonneet asiakasta valmistautumisesta, jota pitää noudattaa. Miten se kerrotaan käyttäen VA-muotoa?
- Muistutat työkavereitasi laboratoriossa, että opiskelija, joka käyttää laitteita, tarvitsee ohjausta. Miten sanot sen käyttäen VA-muotoa?

Harjoitus 2. Pohdi ja kirjoita itsellesi millaisia lauseita voisit tarvita alla olevissa tilanteissa.

Sinun pitää kertoa asiantuntija asiakkaalle, että:

- näyte vaatii huoneenlämpöisen lähetyksen
- näytteen säilytyslämpötilan ohjeistus, kylmä/huoneenlämpö
- näyte tulee olla pikaisesti laboratoriossa
- näytteen analysointi tiheys
- tuloksen valmistumisen

Materiaali on tuotettu Terveysalan ammattilaisten pätevyisysojpolku -projektin (TEAP) sairaanhoitajan pätevyisysojpoluissa. Projekti toteutettiin ajalla 6/2022-31/2025. Projektia rahoitti Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (JOTPA).